

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Exhumace

Pod pojmem exhumace rozumíme vyzdvižení nebo vykopání mrtvého těla z hrobu, a to na základě úředního povolení popřípadě nařízení. V současné době se počet exhumací snížil jednak z toho důvodu, že častější variantou pohřbu je u nás pohřeb žehem, a dále také z toho důvodu, že mrtvé tělo je ohledáváno lékařem, který je povinen, pokud má podezření, že úmrtí bylo způsobeno trestným činem nebo sebevraždou, oznámit tuto skutečnost ihned příslušnému orgánu policie.

Pod pojmem exhumace rozumíme vyzdvižení nebo vykopání mrtvého těla z hrobu, a to na základě úředního povolení popřípadě nařízení. V současné době se počet exhumací snížil jednak z toho důvodu, že častější variantou pohřbu je u nás pohřeb žehem, a dále také z toho důvodu, že mrtvé tělo je ohledáváno lékařem, který je povinen, pokud má podezření, že úmrtí bylo způsobeno trestným činem nebo sebevraždou, oznámit tuto skutečnost ihned příslušnému orgánu policie.

Z hlediska trestního řízení se k exhumaci přistupuje v případě, že vzniklo podezření, že smrt člověka byla způsobena trestným činem. Po exhumaci pak následuje soudní pitva. Exhumaci může nařídít předseda senátu nebo v přípravném řízení státní zástupce.

Vzhledem k tomu, že exhumace je poměrně finančně náročná a také s ohledem na případné pozůstalé osoby, pro které je exhumace vždy velmi nepříjemnou a stresující záležitostí, by se k ní mělo přistupovat až po zralé úvaze a po zvážení všech okolností. Je nutno především zhodnotit, zda důkazy, které mají být prostřednictvím exhumace získány, jsou ještě vzhledem k délce pohřbení těla zemřelého, reálně dosažitelné.

Praxe se přiklání k názoru, že do jednoho roku od pohřbení těla je exhumace doporučitelná vždy. V případě, že od pohřbení uplynula delší doba, je zapotřebí hodnotit každý případ individuálně především z hlediska charakteru důkazů, které mají být získány. Samozřejmě jiná situace je, když má být potvrzeno podezření na otravu, kdy možnost prokázání přítomnosti organických jedů v těle zemřelého je omezena řádově několika měsíci, a jiná situace nastává při prokazování podezření na smrtelné zranění způsobené zlomeninami či střelnými ranami, které je snadno rozeznatelné i řadu let po pohřbení těla. Zásadně se však exhumace provádí před uplynutím tlecí doby, která se pohybuje kolem osmi až devíti let v závislosti na složení půdy, její vlhkosti, teplotě a provzdušnění.

Exhumace se provádí poté, co je na základě záznamů správy hřbitova přesně identifikován příslušný hrob. Exhumace se provádí zásadně ručně a exhumované ostatky se ukládají do označené a samostatné rakve. Při exhumaci je nutná přítomnost příslušného znalce, který provede odběr požadovaných vzorků.

Kromě pro potřeby trestního řízení mohou být lidské ostatky exhumovány na žádost nájemce hrobového místa jen se souhlasem okresního hygienika. Náklady na exhumaci hradí ten, kdo o ni požádal. Provozovatel pohřebiště je povinen zajistit při exhumaci provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.

Další články:

- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)